

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF THE LEARNING MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE OFFICE OF
NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 7

สมมาตรย์ ศรีจันทร์¹ รศ.จตุพร เพ็งชัย² และ ผศ.ดร.ยุพาศรี ไพวรรณ³

Sommat Srichan¹ Asst.Chathuporn Pengchai² and Asst. Prof. Dr.Yupasri Paiwan³

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 44000

²ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 44000

³สาขาวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 44000

¹ Program in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University,
Mahasarakham 44000, Thailand

² Department of Education Psychology and Guidance, Faculty of Education, Mahasarakham University,
Mahasarakham 44000, Thailand

³ Major of Psychology, Faculty of Education, Mahasarakham Rajabhat University, Mahasarakham 44000, Thailand

*Corresponding author: folkfew55@gmail.com

วันที่รับบทความ 24 พฤษภาคม 2560 วันที่แก้ไขบทความ 5 กันยายน 2560 วันที่ตอบรับ 6 ตุลาคม 2560 วันที่เผยแพร่ 30 เมษายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 และ 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 331 คน โดยได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยใช้ตารางการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียนและสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.33-0.88 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.971 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.28-0.81 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.936 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 42 ตัวชี้วัด โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการดำเนินการสอนและด้านการเตรียมการสอน
3. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 มีแนวทางการดำเนินงาน 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านการเตรียมการสอน จำนวน 14 ข้อ 2) ด้านการดำเนินการสอน จำนวน 15 ข้อ 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 13 ข้อ

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, การจัดการเรียนรู้ของครู

ABSTRACT

This research aims to: 1) study the components and indicators of teacher learning development approaches ; 2) to study the present condition and desirable condition of the learning management of teachers in Nakhon Ratchasima Under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Area 7 and 3) to find ways to improve the learning management of teachers Under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area 7. The samples used in this study were 331 teachers in schools under the Office of Nakhon Ratchasima Educational Service Area 7, in the year 2558, based on multi-stage random sampling using the sample size chart of Craig and Morgan and stratified sampling by school size and simple random sampling by lottery. The instruments used in the study queries about the current state and the desired state of learning of the teacher and a semi-structured interview. The statistics used in data analysis were mean, standard deviation and the index needs.

The research found that :

1. Elements and indicators of learning of the teacher Office of Primary Educational Service Area Nakhon Ratchasima Zone 7 consists of 3 elements, 42 indicators overall are appropriate at a high level.
2. The current state of learning of the teacher Office of Primary Educational Service Area Nakhon Ratchasima Zone 7 overall are moderate. Considering that it was found moderate in all aspects in descending order from the highest to lowest priority of the three teaching preparation. Implementation of instruction and evaluation. The desirable state of learning of the teacher Office of Primary Educational Service Area Nakhon Ratchasima Zone 7. The overall level considering it was found that in all aspects sort by average from most to least three consecutive starts is the measurement and evaluation the actions and teachings Preparation Tutorial.
3. Guidelines for Management Development Learning teacher Under the Office of Primary Educational Service Area Nakhon Ratchasima Zone 7 has guided the 3 areas : 1) the preparation of teaching 14 items 2) the conduct of 15 items and 3) the evaluation of 13 items.

Keywords: Guidelines, Improving the Learning

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศและได้รับการคาดหวังให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นส่วนช่วยในการเพิ่มความเท่าเทียมในสังคมและเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างอาชีพ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ แต่ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน โลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนา ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันมากขึ้น ผู้คนจำนวนมากหลากหลายเชื้อชาติย้ายข้ามประเทศ ข้ามภาษาและข้ามวัฒนธรรม มาอาศัยอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โลกการทำงาน ปรับเปลี่ยนจากการทำงานที่ใช้บุคคลที่มีองค์ความรู้เดียวกัน ทักษะเดียวกันและทำงานในสายงานเดียวกัน จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยต้องจัดการศึกษาให้ทันกับสถานการณ์โลก ที่เต็มไปด้วยความรู้และข้อมูลที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งต้องวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้ก้าวทันต่อกระแสอาชีพในปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2558, หน้า 1) เนื่องจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การศึกษาในยุคสมัยนี้เป็นจริงได้ เพราะสามารถแสดงอักษรภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว รวมถึงการสร้างสถานการณ์เสมือนจริงได้เหมือนกับที่หนังสือ หนังสือภาพ เทปเสียง วิดีทัศน์ หรือสื่ออื่น ๆ ที่มีทั้งหมด รวมทั้งเพิ่มการปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ได้ และสร้างเครือข่ายให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างไร้ขอบเขต ในแง่ของสถานที่ที่แตกต่างคนละแห่งกัน ดังนั้นการจัดการศึกษาที่ว่าเป็นการสร้างความรู้ ความสามารถและพัฒนาศักยภาพของคน ได้แก่ การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งหมายถึง การให้โอกาสแก่ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสรับรู้ เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของแต่ละคนให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยปราศจากข้อจำกัด ทั้งระดับสติปัญญา ความสามารถในการรับรู้และอื่น ๆ อีกทั้งยังหวังว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับ เวลา และสถานที่ ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้

ใช้ความคิดทั้งในการแก้ปัญหา วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ในทุกระดับ (สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ, 2553, หน้า 1-2) ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวไว้ในมาตรา 22 ว่าการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและในมาตรา 24 กล่าวถึงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ว่าต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 9-10)

ดังนั้นกระบวนการเรียนการสอนของครู จึงเปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอนไปอย่างสิ้นเชิง บทบาทของครูต่อการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนจาก “ครูสอน” (Teacher) เป็น “ครูฝึก” (Coach) หรือ “ครูผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (Learning Facilitator) หรือ “ครูประเมิน” (Evaluator) กล่าวคือ จากครูที่เคยเป็นศูนย์กลางในการสอนทำหน้าที่ในการป้อนข้อมูล ซึ่งอาจกลายเป็นการปิดกั้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงให้เกิดการเรียนรู้ในศตวรรษนี้ ครูจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็น “ผู้รู้” เป็นบทบาท ดังนี้คือ ครูผู้ฝึก กล่าวคือ บทบาทหน้าที่ของครูต่อการฝึกให้ผู้เรียนคิดตั้งคำถามและแก้ปัญหา รวมทั้งส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และการแบ่งปันความคิดความรู้และการแสดงออกระหว่างผู้เรียนผ่านหลักสูตรการเรียนการสอน ครูผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้กล่าวคือบทบาทหน้าที่ของครูต่อการสร้างสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่หาความรู้นอกห้องเรียน รวมทั้งการถ่ายทอดทัศนคติต่อการเรียนการศึกษาของผู้สอนสู่ผู้เรียน โดยช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการศึกษาให้กับผู้เรียนครูผู้ประเมิน กล่าวคือ บทบาทหน้าที่ของครูประเมินผลการศึกษาของผู้เรียน ผ่านแบบฝึกหัด ตั้งแต่การทำ SWOT Analysis ของกลุ่มนักเรียนในชั้นของตน เพื่อให้ครูทราบพื้นฐานบทบาทของครูต่อสภาพแวดล้อมการศึกษาเปลี่ยนจาก “ครูจากห้องสี่เหลี่ยม” เป็น “ครูจากสภาพแวดล้อม” กล่าวคือ เนื่องจากขอบเขตการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นี้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ไม่จำกัดสถานที่ เวลา และบุคคล ดังนั้นทุกสิ่งทุกอย่างสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ เช่น ปรากฏข่าวบ้าน นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ เป็นต้นบทบาทของครูต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเปลี่ยนจาก “ครูคนเดียว” เป็น “การรวมตัวของครูประจำการ” (Professional Learning Communities : PLC) กล่าวคือ การออกแบบการเรียนรู้ของศิษย์เป็นการเรียนรู้จากการทำโครงการเป็นทีมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำหน้าที่ครู เช่น มูลนิธิสตรี-สตรีดิวซ์ เป็นต้น บทบาทของครูต่อวิถีจัดการเรียน การสอนจาก “ครูเน้นสอนแบบท่องจำ” หรือ “ครูถ่ายทอดสาระหรือเนื้อความรู้” เป็น “ครูเน้นการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ” กล่าวคือ จากครูที่เคยอ่านหน้าชั้นเรียน อ่านตามตำรา เอกสารประกอบรายวิชา ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของตนเองจึงจะสามารถตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถตนเอง ค้นหาแรงใจ (Passion) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับนักเรียนของตนได้อย่างอิสระ เปิดโอกาสให้บุคคลต่าง ๆ ในสังคมหรือชุมชนมาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และประชาชนทั่วไป ได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, หน้า 101-102)

แต่จากการปฏิรูปการศึกษาการศึกษาในทศวรรษแรก (พ.ศ. 2542 – พ.ศ. 2551) คือ การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องได้รับการจัดการศึกษาที่ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องตามหลักการที่เชื่อว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เชื่อมโยงกับกระบวนการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยหลักการพื้นฐาน 2 ประการ คือ การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ที่ประกันคุณภาพการบรรลุมาตรฐานของผู้เรียนทุกคนได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, หน้า 25-26) จากแนวคิดและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารครูจึงตระหนักถึงปัญหาและเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ของครูจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 เพื่อเป็นข้อมูลไปใช้ในการ

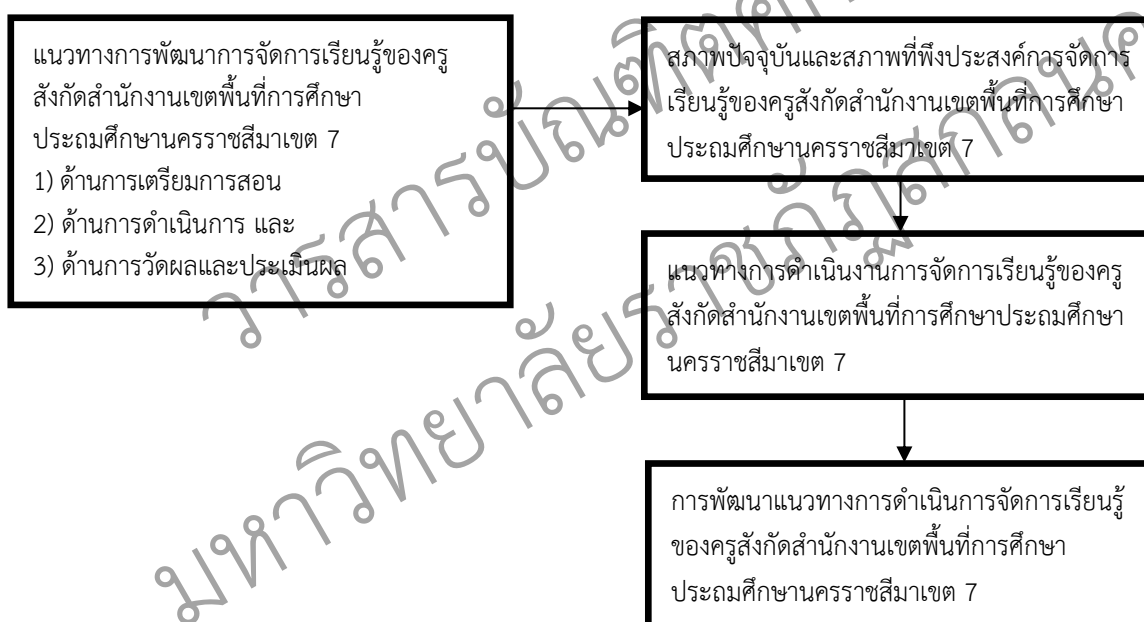
พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนให้มีบรรลุเป้าหมายต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศไทยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 13-16); กรมวิชาการ (2540, หน้า 13); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 30); ทิศนา ขัมมณี (2542, หน้า 23-25); สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2545, หน้า 15-16); อารัง บัวศรี (2543, หน้า 17); บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544, หน้า 76-77); วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, หน้า 56-57) ประกอบด้วย 3 ด้านคือ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการดำเนินการ และ 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล แนวคิดดังกล่าวข้างต้นนำมาเป็นแบบร่างสำหรับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 แสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงร่างเบื้องต้นของแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 2.1 แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัด มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้ของครูนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

2.1.2 สังเคราะห์และสร้างกรอบแนวคิดองค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

2.2 สร้างแบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 3 องค์ประกอบ รวมทั้งสิ้น 52 ตัวชี้วัด ดังนี้

2.2.1 องค์ประกอบที่ 1 ด้านการเตรียมการสอน จำนวน 18 ตัวชี้วัด

2.2.2 องค์ประกอบที่ 2 ด้านการดำเนินการสอน จำนวน 18 ตัวชี้วัด

2.2.3 องค์ประกอบที่ 3 ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 16 ตัวชี้วัด

2.3 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัด ตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ และดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงคเป็นรายข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตามจุดประสงค์

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตามจุดประสงค์

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่ได้วัดตามจุดประสงค์

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่า แบบประเมินมีความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค (IOC) ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 ขึ้นไป จำนวน 51 ข้อ ไม่ผ่าน 1 ข้อ จึงตัดทิ้ง

2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 นำแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง

2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอ

2.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามและนำไปใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง โดยส่งแบบประเมินให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และรับคืนด้วยตนเอง ซึ่งได้รับแบบประเมินครบทุกชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำ

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินมาตรวจสอบความสมบูรณ์แต่ละฉบับที่ได้รับคืนมาและป้อนข้อมูลและจัดระบบข้อมูล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4.2.2 วิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของแบบประเมินแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 และเทียบกับเกณฑ์การแปลผลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง องค์ประกอบและตัวชี้วัดเหมาะสมอยู่ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง องค์ประกอบและตัวชี้วัดเหมาะสมอยู่ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง องค์ประกอบและตัวชี้วัดเหมาะสมอยู่ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง องค์ประกอบและตัวชี้วัดเหมาะสมอยู่ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง องค์ประกอบและตัวชี้วัดเหมาะสมอยู่ระดับน้อยที่สุด

ปรากฏว่า ผลจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ทั้ง 3 องค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.20 – 5.00 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยถึงมากที่สุด และทำการเลือกตัวชี้วัดที่มีความเหมาะสมในระดับมากขึ้นไป สามารถนำไปสร้างแบบสอบถามได้จำนวน 42 ตัวชี้วัด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ 1 ด้านการเตรียมการสอน จำนวน 14 ตัวชี้วัด
 องค์ประกอบที่ 2 ด้านการดำเนินการสอน จำนวน 15 ตัวชี้วัด
 องค์ประกอบที่ 3 ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 13 ตัวชี้วัด

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2,360 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2558)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ปีการศึกษา 2558 แบ่งเป็น ผู้บริหาร 76 คน และครูผู้สอน 255 คน รวมทั้งสิ้น 331 คน โดยได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยใช้ตารางการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียนและสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาการเรียนรู้อย่างครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยนำองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ได้จากระยะที่ 1 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล มาสร้างเป็นแบบสอบถามในตอนนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

2. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อไปนี้

4.1 วุฒิการศึกษาปริญญาโท/ปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา

4.2 ผู้ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านวิชาการอย่างน้อย 10 ปี

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา ความตรงเชิงโครงสร้าง ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ และดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ปรากฏว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ทุกข้อ

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างราย

ข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item-Total Correlation) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ปรากฏว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.33-0.88 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.971 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.28-0.81 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.936

7. ปรับปรุงแบบสอบถามหลังทดลองใช้อีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำไปส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 331 ฉบับ พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง ได้รับกลับคืน 323 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.58

4. การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. ตรวจสอบการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. บันทึกข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์วิธีการทางสถิติโดยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 67) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 3 แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 1.1 วุฒิการศึกษาปริญญาโท/ปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา
- 1.2 ผู้ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านวิชาการอย่างน้อย 10 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้เป็นข้อสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู นำมาประกอบแนวคิดในสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7
2. สร้างแบบสัมภาษณ์
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ (Wording) และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC ที่ระดับ .60 ขึ้นไป

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ
6. นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง
7. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์
8. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์นำไปการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จากผู้ให้ข้อมูลแยกตามขนาดโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โรงเรียนละ 3 คน แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และหัวหน้างานวิชาการ 1 คน และครูผู้สอน 1 คน รวมทั้งหมด 9 คน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อนำไปส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาโดยการสัมภาษณ์
  2. นัดวัน เวลา ในการสัมภาษณ์และจัดทำตาราง พร้อมส่งประเด็นการสัมภาษณ์ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน
  3. สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7
  4. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมนำเสนอรายงานข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สรุปผลการสัมภาษณ์ตามลำดับต่อไป
  5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
- ผู้วิจัยได้มีการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นการสัมภาษณ์ แจกแจงข้อมูลและสรุปข้อมูลโดยการพรรณนาสังเคราะห์สรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดของแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัด การจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}=4.53$) ด้านการดำเนินการสอน ($\bar{X}=4.44$) และด้านการเตรียมการสอน ($\bar{X}=4.43$)
2. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการเตรียมการสอน ($\bar{X}=3.12$) ด้านการดำเนินการสอน ($\bar{X}=3.09$) และด้านการวัดผลและประเมินผลตามลำดับ ($\bar{X}=3.08$)
- สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}=4.33$) ด้านการดำเนินการสอน ($\bar{X}=4.27$) ด้านการเตรียมการสอนตามลำดับ ($\bar{X}=4.25$)
3. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 โดยผู้วิจัยได้สรุปเป็นขั้นตอนตามกระบวนการ PDCA ดังนี้
  - 3.1 ด้านการเตรียมการสอน
    - 3.1.1 ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้โดยศึกษาจากพระราชบัญญัติการศึกษา และศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมทั้งหลักสูตร แนวทางจัดการเรียนรู้ตามตารางจัดการเรียนรูของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (P)
    - 3.1.2 ครูวางแผนและกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัด ความสนใจด้วยตนเองเต็มตามศักยภาพ (P)
    - 3.1.3 ครูเตรียมตนเองโดยการศึกษาหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (P)
    - 3.1.4 ครูวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้พัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียนและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (P)

- 3.1.5 ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ใบงาน แบบฝึกหัด แบบทดสอบ โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน (D)
- 3.1.6 ครูเตรียมเทคนิคและวิธีการจูงใจให้ผู้เรียนแต่ละคน เกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน (D)
- 3.1.7 ครูจัดเตรียมแบบทดสอบ แบบฝึกหัด ใบงาน เพื่อประเมินการจัดการเรียน การสอนอย่างเป็นระบบ (D)
- 3.1.8 ครูประจำชั้นจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมทั้งภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนให้ดึงดูดความสนใจและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (D)
- 3.1.9 ครูเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน (D)
- 3.1.10 ครูจัดเตรียมเนื้อหาและประสานงานกับครูรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน (D)
- 3.1.11 ครูทำการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ทราบจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน เพื่อวางแผนพัฒนาเป็นรายบุคคล (C)
- 3.1.12 ครูสำรวจความพร้อมของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจก่อนเรียน (C)
- 3.1.13 ครูเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนาเกี่ยวกับเทคนิควิธีการ การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ (A)
- 3.1.14 ครูจัดเตรียมลำดับเนื้อหาสาระที่มีความสำคัญ เรียนรู้จากเรื่องง่ายไปยาก (A)
- 3.2 ด้านการดำเนินการสอน
- 3.2.1 ครูสร้างความพร้อมและเร้าความสนใจของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง และครูเชื่อมโยงความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง (P)
- 3.2.2 ครูแจ้งวิธีการวัดผลและประเมินผลให้นักเรียนทราบก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (D)
- 3.2.3 ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู บุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม เช่น ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นทีม จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน (D)
- 3.2.4 ครูจัดกิจกรรมการสอนหลากหลายรูปแบบ นักเรียนได้รับความรู้และความสนุกสนานไปพร้อม ๆ กัน (D)
- 3.2.5 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการเนื้อหาสาระข้ามวิชาผสมผสานให้สมดุลลดการซ้ำซ้อนลดเวลาเรียน (D)
- 3.2.6 ครูใช้สื่อ อุปกรณ์อย่างหลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจ ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ง่ายเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (D)
- 3.2.7 ครูจัดกิจกรรมโดยปลูกฝัง สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยมหลัก 12 ประการในการสอนทุกครั้งและมีการเชื่อมโยงเหตุการณ์จริง ชีวิตจริง (D)
- 3.2.8 ครูจัดกิจกรรมโดยเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรมาจารย์ชาวบ้าน ผู้เชี่ยวชาญและนำเทคโนโลยีและสื่อมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (D)
- 3.2.9 ครูลดบทบาทจากการเป็นนักถ่ายทอดมาแสดงบทบาทเป็นผู้กำกับ/ผู้ชี้แนะ/ที่ปรึกษา/อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน (D)
- 3.2.10 ครูจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้ประสบการณ์เพิ่มเติม (D)
- 3.2.11 ครูจัดให้นักเรียนเรียนจากของจริง สถานที่จริง ประสบการณ์จริง เน้นลงมือปฏิบัติจริงและต้องเรียนเพื่อพัฒนาเต็มศักยภาพ (C)
- 3.2.12 ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ และจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของนักเรียน (C)
- 3.2.13 ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนให้นักเรียนได้ค้นคว้าแสวงหาคำตอบ ค้นพบความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพของตนและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (C)
- 3.2.14 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับสภาพปัจจุบันจัดกิจกรรมในสิ่งที่ไม่ไกลตัวนักเรียนมากเกินไปและนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง (A)
- 3.2.15 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่กับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นและเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (A)

3.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

3.3.1 ครูและนักเรียนกำหนดเกณฑ์/วิธีการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจนและมีความพึงพอใจต่อทั้งสองฝ่าย และประเมินผลอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ (P)

3.3.2 ใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของเครื่องมือที่หลากหลายให้สอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจน วัตถุประสงค์ในการประเมิน (D)

3.3.3 ดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กับการจัดการเรียนการสอน (D)

3.3.4 ประเมินผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (D)

3.3.5 ประเมินผลการดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกสถานการณ์ไม่ว่าจะเป็น การคิดงาน การวางแผน การทำงาน การลงมือปฏิบัติงานและผลสำเร็จของงาน (D)

3.3.6 วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียน (D)

3.3.7 สังเกตประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้การประเมินที่ยึดพฤติกรรม การแสดงออกของนักเรียนจริง ๆ และบันทึกผลการสังเกตอย่างต่อเนื่อง (C)

3.3.8 ครูใช้เครื่องมือวัดผลที่ผ่านการหาคุณภาพแล้ว (C)

3.3.9 ให้นักเรียนประเมินตนเอง และยอมรับผลการประเมินจากเพื่อน ผู้ปกครอง ครู เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อยู่ (C)

3.3.10 วัดผลจากแบบฝึกหัด ชิ้นงาน แฟ้มสะสมผลงานและการปฏิบัติจริงของผู้เรียน (C)

3.3.11 ครูให้นักเรียนได้ประเมินตนเอง โดยให้เพื่อน ผู้ปกครอง ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสร่วมประเมินแล้ว สนับสนุนให้นักเรียนนำผลประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของตนเอง (C)

3.3.12 ครูนำผลการประเมินนักเรียนมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น (A)

3.3.13 รายงานผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทันทีเพื่อเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (A)

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบประเด็นที่สำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดของแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัด การจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ใน ระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการดำเนินการสอน และด้านการ เตรียมการสอน

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

2.1 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้าน การเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอน และด้านการวัดผลและประเมิน ผลตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการ เรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนบุคลากร ในโรงเรียนมีจำนวนน้อย ไม่ครบชั้น จึงต้องจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น หรือการเรียนรวมชั้น จึงทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่เต็ม รูปแบบ ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของนนทกา วารินิน (2557, หน้า 202) พบว่า สภาพปัจจุบันสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในภาพรวมมีระดับคุณภาพปานกลาง กชนันท์ ศรีสุข (2554, หน้า 59-70) พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของครูอนุบาลในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี โดยภาพรวมและรายชั้นตอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และรุจิรา ชุมแวงวาปี (2550, หน้า 85-87) ได้วิจัยความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชางาน ธุรกิจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน ปรากฏผลดังนี้

2.1.1 ด้านการเตรียมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 12 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามลำดับแรกคือ วางแผนและกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดความสนใจด้วยตนเองเต็มตามศักยภาพ ได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎี หรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ และจัดเตรียมเนื้อหาสาระที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิศักดิ์ จินดาวงศ์ และคนอื่น ๆ (2556, หน้า 141-153) พบว่า ครูแกนนำวิทยาศาสตร์มีระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับเตรียมการ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ และการวัดผล ประเมินผลการจัดการเรียนรู้เฉลี่ยทุกประเด็น อยู่ในระดับปานกลาง

2.1.2 ด้านการดำเนินการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 11 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามลำดับแรกคือ สร้างความพร้อมและสร้างความสนใจของผู้เรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ นักเรียนได้รับความรู้และความสนุกสนานไปพร้อม ๆ กัน และแจ้งวิธีการวัดผลและประเมินผลให้นักเรียนทราบก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของเจนิเยาะ มุสตาปะ (2556, หน้า 109-115) ได้วิจัยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการดำเนินการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

2.1.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 11 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามลำดับแรกคือ ประเมินการปฏิบัติงานตั้งแต่คิดงาน การวางแผนการทำงาน การลงมือปฏิบัติงานและผลสำเร็จของงาน ครูและนักเรียนได้กำหนดเกณฑ์/วิธีการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน มีความพึงพอใจต่อทั้งสองฝ่าย และฝึกให้ผู้เรียนประเมินตนเองและยอมรับผลการประเมิน จากเพื่อน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อยู่ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของมารินทร์ จำราช (2549, หน้า 80) พบว่า ครูระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนอรุณประดิษฐ์ เพชรบุรี มีปัญหาการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการดำเนินการสอน ด้านการเตรียมการสอน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีการเตรียมการสอน โดยมีความตระหนักและมีเจตคติที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากผู้ถ่ายทอดมาเป็นผู้จัด การเรียนรู้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ ความตระหนักและเจตคติที่ดีจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในเรื่องของความเข้าใจหลักสูตร กระบวนการจัดทำหลักสูตรและหลักการบูรณาการหลักสูตร มีทักษะในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจะต้องได้รับการอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการสอน จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเหมาะสมกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ท้องถิ่น มีจิตวิทยาเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และการดำเนินการวัดและประเมินผลที่หลากหลายต่อเนื่อง และตามสภาพจริง ดังที่ กิบสัน (Gibson, 1976, p. 14) กล่าวว่า ครูจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน มีความรู้ในเชิงจิตวิทยาการเรียนการสอน มีความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ มีการวัดผลการเรียนมีความสามารถในการปรับความคิดใหม่ ๆ ทางการสอน นำและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาวะของชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของทิฆัมพร บุญมาก (2558, หน้า 288) พบว่า สภาพการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และสมชาย เจริญใจ (2548, หน้า 67) พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

2.2.1 ด้านการเตรียมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 13 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามลำดับแรกคือ เข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เตรียมเทคนิคและวิธีการจูงใจให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตนและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 มีความต้องการที่จะอบรม พัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อกำหนดแผน วางแผนจัดการเรียนรู้ให้ตามความสามารถของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินดา กรรมาชีพ (2548, หน้า 75) พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการเตรียมการสอน โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.2.2 ด้านการดำเนินการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 12 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรกคือ จัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น แสดงบทบาทของตนในการเป็นผู้นำกับ/ผู้ชี้แนะ/ที่ปรึกษา/ผู้อำนวยการในการจัดการเรียนการสอนทุกครั้ง และสร้างความพร้อมและเร้าความสนใจของผู้เรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ส่วนใหญ่เป็นครูที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ สามารถดำเนินการเรียนรู้ได้เหมาะสมที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะต่าง ๆ สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร รวมถึงมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาวิชาชีพครูของตนเองให้มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษเชี่ยวชาญ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบลรัตน์ ปานภูมิ (2555, หน้า 91-92) ได้วิจัยการประเมินการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตศูนย์บริการการศึกษาภายนอก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.2.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 11 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรกคือ เน้นการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน มีการประเมินผลจากแฟ้มสะสมผลงาน และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน และฝึกให้ผู้เรียนประเมินตนเองและยอมรับผลการประเมินจากเพื่อน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นระเบียบการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางการวัดผลประเมินผลระดับสถานศึกษาให้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ทำให้ทุกโรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 มีแนวปฏิบัติที่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุบลรัตน์ ปานภูมิ (2555, หน้า 91-92) ได้วิจัยการประเมินการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตศูนย์บริการการศึกษาภายนอก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีดังนี้

ด้านการเตรียมการสอน ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้โดยศึกษาจากพระราชบัญญัติ การศึกษา และศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมทั้งหลักสูตร แนวทางจัดการเรียนรู้ตามตารางจัดการเรียนรู้ของ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ครูวางแผนและกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัด ความสนใจด้วยตนเองเต็มตาม ศักยภาพ ครูเตรียมตนเองโดยการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูวางแผนออกแบบ การจัดการเรียนรู้พัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียนและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ครูจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ใบงาน แบบฝึกหัด แบบทดสอบ โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน ครูเตรียมเทคนิคและวิธีการจูงใจให้ผู้เรียน แต่ละคน เกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน ครูจัดเตรียมแบบทดสอบ แบบฝึกหัด ใบงาน เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนอย่าง เป็นระบบ ครูประจำชั้นจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมทั้งภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนให้ดึงดูดความสนใจและเอื้อต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียน ครูเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ครู จัดเตรียมเนื้อหาและประสานงานกับครูรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การสอนแบบบูรณาการและนักเรียนสามารถนำความรู้ไป ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ครูทำการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ทราบจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน เพื่อวางแผนพัฒนา เป็นรายบุคคล ครูสำรวจความพร้อมของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจก่อนเรียน ครูเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนาเกี่ยวกับเทคนิควิธีการ การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ ครูจัดเตรียมลำดับเนื้อหาสาระ ที่มีความสำคัญ เรียนรู้จาก เรื่องง่ายไปยาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเจนิยะ มุสตาปะ (2556, หน้า 109-115) พบว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน ครูควรศึกษาสภาพ ความเป็นจริงของผู้เรียน สภาพแวดล้อมของการเรียนการสอน ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ครูต้องเตรียม การสอนทุกครั้ง ครูต้องวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนเข้าสอน ควรจัดลำดับเนื้อหาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน โดยมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกครั้ง ก่อนเข้าสอน และต้องจับประเด็นสำคัญในเนื้อหาที่สอน ด้านการดำเนินการสอน ครูควรที่จะใส่ใจถึงผลที่ได้รับในช่วงดำเนินการสอน ว่าประสบผลเป็นอย่างไร ตรงตามที่คาดหวังในแผนการจัดการเรียนรู้หรือไม่และผู้เรียนให้การตอบรับเป็นเช่นไร ครูควรให้ความสำคัญ กับผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการสอนว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในแผนการสอนหรือไม่ และผู้เรียนจะได้รับอะไรบ้างหลังจาก เสร็จสิ้นการเรียนการสอน ครูต้องใช้สื่อประกอบการสอน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ด้านการวัดผลและประเมินผลการสอน ครูควรที่จะ นำผลหรือปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาสร้างหรือทำเป็นงานวิจัยในชั้นเรียนหรืองานวิจัยเฉพาะบุคคล

เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนควรนำผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินผลการเรียนการสอน มากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนร่วมกัน ครูควรใช้การประเมินผลงานแบบกลุ่มให้มีการอภิปรายและรายงานผล ทำใบงาน สรุปประเด็นสาระสำคัญที่ได้จากการเรียนการสอนหรือให้ทำชิ้นงานมานำเสนอ

ด้านการดำเนินการสอน ครูสร้างความพร้อมและสร้างความสนใจของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง และครูเชื่อมโยงความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง ครูแจ้งวิธีการวัดผลและประเมินผลให้นักเรียนทราบก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู บุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม เช่น ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นทีม จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน ครูจัดกิจกรรมการสอนหลากหลายรูปแบบ นักเรียนได้รับความรู้และความสนุกสนานไปพร้อม ๆ กัน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการเนื้อหาสาระ ชำนาญ ผสมผสานให้สอดคล้องการเข้าสอน ลดเวลาเรียน ครูใช้สื่ออุปกรณ์อย่างหลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจ ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ง่ายเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูจัดกิจกรรมโดยปลูกฝัง สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยมหลัก 12 ประการในการสอนทุกครั้งและมีการเชื่อมโยงเหตุการณ์จริง ชีวิตจริง ครูจัดกิจกรรมโดยเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรากฏชาวบ้าน ผู้เชี่ยวชาญและนำเทคโนโลยีและสื่อมาประยุกต์ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูลดบทบาทจากการเป็นนักถ่ายทอดมาแสดงบทบาทเป็นผู้กำกับ/ผู้ชี้แนะ/ที่ปรึกษา/อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนครูจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้ประสบการณ์เพิ่มเติม ครูจัดให้นักเรียนเรียนจากของจริง สถานที่จริง ประสบการณ์จริง เน้นลงมือปฏิบัติจริงและต้องเรียนเพื่อพัฒนาเต็มศักยภาพ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ และจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของนักเรียน ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนให้นักเรียนได้ค้นคว้าแสวงหาคำตอบ ค้นพบความรู้ ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพของตนเองและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับสภาพปัจจุบันจัดกิจกรรมในสิ่งที่ไม่ไกลตัวนักเรียนมากเกินไปและนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่กับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นและเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ กันหา (2554, หน้า 114-115) พบว่า ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การดำเนินการพัฒนา การประชุมเชิงปฏิบัติการโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนกลยุทธ์การกำกับติดตาม มีการดำเนินกิจกรรมการพัฒนากิจกรรมภายในโรงเรียน 4 กิจกรรม โดยจัดให้มีกิจกรรมการศึกษาเอกสารหรือตำรา กิจกรรมเยี่ยมชั้นเรียน กิจกรรมสังเกตการสอน และกิจกรรมประชุมทางวิชาการกิจกรรมการศึกษาเอกสารหรือตำรา กิจกรรมเยี่ยมชั้นเรียน และกิจกรรมประชุมทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดการเรียนการสอน ครูขาดการวิเคราะห์หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กิจกรรมศึกษา ดูงานในการแสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และคมสันต์ ชโนศวรรย์ (2555, หน้า 181) พบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมเท่ากับ 65.50/88.2 ผลการทดสอบความรู้หลัง การอบรมมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอัตราความก้าวหน้าร้อยละ 23.75 โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันผลทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ผลการประเมินทักษะตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการต่อหน่วยสมรรถนะภาคปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 88.2 ครู-อาจารย์สามารถแปลงสมรรถนะวิชาชีพสู่การเรียนการสอน และจัดการเรียนการสอนตามสมรรถนะวิชาชีพได้ ผลการจัดฝึกอบรมพบว่า วิทยากรและผู้ช่วยวิทยากรความพึงพอใจในภาพรวมเนื้อหาสาระดำเนินการฝึกอบรม ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการวัดผลและประเมินผลครูและนักเรียนกำหนดเกณฑ์/วิธีการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจนและมีความพึงพอใจต่อทั้งสองฝ่ายและประเมินผลอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของเครื่องมือที่หลากหลายให้สอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนวัตถุประสงค์ในการประเมิน ดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กับการจัดการเรียนการสอน ประเมินผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ประเมินผลการดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในทุกสถานการณ์ไม่ว่าจะเป็นการคิดงาน การวางแผน การทำงาน การลงมือปฏิบัติงานและผลสำเร็จของงาน วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียน สังเกตประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้การประเมินที่ยึดพฤติกรรม การแสดงออกของนักเรียนจริง ๆ และบันทึกผลการสังเกตอย่างต่อเนื่อง ครูใช้เครื่องมือวัดผลที่ผ่านการหาคุณภาพแล้ว ให้นักเรียนประเมินตนเอง และยอมรับผลการประเมินจากเพื่อน ผู้ปกครอง ครู เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อีก วัดผลจากแบบฝึกหัด ชิ้นงาน แฟ้มสะสมผลงานและการปฏิบัติจริงของผู้เรียน ครูให้นักเรียนได้ประเมินตนเอง โดยให้เพื่อน ผู้ปกครอง ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสร่วมประเมินแล้วสนับสนุนให้นักเรียนนำผลประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของตนเอง ครูนำผลการประเมินนักเรียนมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รายงานผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทันทีเพื่อเป็นการพัฒนาอย่าง

ต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญศรี ศรีพนม (2555, หน้า 83-87) พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและปัญหาของการมีส่วนร่วมในระบบการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษา สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อาจารย์โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ “มาก” นักศึกษา โดยรวมและ รายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน 2) แนวทางพัฒนาระบบประเมินผลการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรมีแนวทางในการดำเนินการคือ ควรเน้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการประเมินว่าจะสามารถนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพจริง ส่วนการประเมินผลของอาจารย์ภาคปฏิบัติบางครั้งไม่สามารถระบุรายละเอียดได้ทำให้ต้องประเมินการให้คะแนนแบบกว้าง ๆ ไม่สามารถประเมินแบบเฉพาะเจาะจงได้ ควรมีการจัดสัมมนาวิธีการประเมินผลทั้งคณะในเรื่องเกณฑ์การให้คะแนน/การประเมินที่ตรงตามสภาพเป็นจริงให้มากที่สุด ควรแจ้งวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ผู้เรียนทราบ ให้ความสำคัญและให้ความสำคัญต่อการนำผลการประเมินมาใช้และติดตามการพัฒนา และส่งเสริมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ต้องให้เกิดทัศนคติที่ดีในการประเมิน สร้างให้เห็นคุณค่าของผู้ประเมิน ผู้ประเมิน ผู้ถูกประเมินควรมีทีมงานที่รับผิดชอบประเมินแต่ละรายวิชาอย่างน้อย 2-3 คน ทำติดต่อกันประมาณ 2-3 ปี ควรให้เป็นภาระงานให้ผู้ประเมิน จัดเวลาก่อนเรียน หลังเรียน ประเมินผลและวางแผนเพื่อวิเคราะห์เพื่อพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้โรงเรียนมีการดำเนินงาน ในทุก ๆ ด้านเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับสภาพปัจจุบันมีการดำเนินงานในระดับต่ำสุด ควรมีการดำเนินการอย่างเร่งด่วนคือ

ด้านการเตรียมการสอน ควรทำการวิเคราะห์ให้ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อให้ทราบจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน เพื่อวางแผนพัฒนาเป็นรายบุคคล

ด้านการดำเนินการสอน ควรมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรเน้นการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน

1.2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ควรดำเนินงานตาม (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จะสามารถช่วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และครอบคลุม เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างมีคุณภาพจากโรงเรียนต้นแบบหรือโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- กชนันท์ ศรีสุข และคณะ. (2554). การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูอนุบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี, *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 5(1), 59-70.
- กรมวิชาการ. (2545). *แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. *การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 ก). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คมสันต์ ชโนธรรมย์. (2555). *การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพตามสมรรถนะวิชาชีพ*. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- เจนิเยาะ มุสตาปะ. (2556). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- จิซึมพร บุญมาก. (2558). การพัฒนาระบบพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตนา แคมมณี. (2542). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (CIPPA MODEL). วารสารวิชาการ, 2(5), 4-5.
- อึ้ง บัศรี. (2543). กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. วิชาการ, 2(3), 17.
- นันทกา วาริน. (2557). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ด. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- เพ็ญศรี ศรีพนม. (2555). การมีส่วนร่วมในระบบการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษา สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. รายงานการศึกษาอิสระ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- วิไลวรรณ กันหา. (2554). การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนวัดศรีสุนทร อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2558). แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสาขาวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). รายงานการวิจัยนวัตกรรมการหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สิทธิศักดิ์ จินดาวงศ์ และคณะ. (2556). การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ ระดับความต้องการพัฒนา การรับรู้การเข้าถึงสื่อรูปแบบต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ สาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศของครูแกนนำวิทยาศาสตร์. วารสารศรีนครินทร์วิจัยและพัฒนา, 5(9), 141-153.
- สิรินดา กรรมาชีพ. (2548). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สุนนท์ สินธพานนท์ และคณะ. (2545). การจัดกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2553). การเปลี่ยนแปลงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาสู่ “ครูมืออาชีพ”. ใน สุดาพร ลักษณะนิวิน (บรรณาธิการ) การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมชาย เจริญใจ. (2548). สภาพการดำเนินงานและปัญหา การบริหารงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อุบลรัตน์ ปานภูมิ. (2555). การประเมินการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตศูนย์บริการการศึกษาภายนอก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Gibson, J.T. (1967). *Psychology of the Classroom Englewood Cliffe*. New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Krejcie, R. V. and K. W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607– 610.